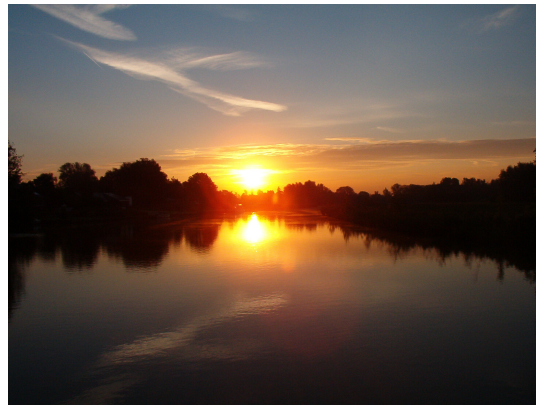

NOTA VAARWEG- EN NAUTISCH BEHEER WATERSCHAP RIVIERENLAND Januari 2016

Gezien: Monique Roetman, Fred den Biesen, Joop Ezendam, Rob Belgers, Kees van Zandwijk, Dert van Ree, Eef Janssen,
Robert Vink, Frank Mertens, Hans Vos, Dick Kanter

Inhoudsopgave

1	Inleiding	5
1.1	Algemeen.....	5
1.2	Doel van de nota.....	5
1.3	Begrippen	5
1.4	Leeswijzer	6
2	Vaarwegbeheer.....	7
2.1	Algemeen wettelijk kader.....	7
2.2	Kaders provincie Zuid-Holland.....	7
2.3	Kaders provincie Gelderland	8
2.4	Kaders Waterschap Rivierenland.....	8
3	Aanwijzing functies en taken vaarwegbeheer	10
3.1	Wateren met een bovenlokaal belang (vaarwegfunctie).....	10
3.2	Wateren met lokaal belang (geen vaarwegfunctie)	12
4	Financiering vaarwegbeheer	14
4.1	Medebewind.....	14
4.2	Brokx-nat	14
4.3	Vergoeding kosten in medebewind.....	14
5	Uitvoering vaarwegbeheer	16
5.1	Algemeen.....	16
5.2	Beheertaken	16
5.3	Overige taken	19
6	Nautisch beheer.....	20
6.1	Algemeen wettelijk kader.....	20
6.2	Aanwijzing als nautisch beheerder.....	21
6.3	Financiering nautisch beheer	22
6.4	Uitvoering nautisch beheer	22
6.5	Toekomst nautisch beheer	24
7	Calamiteitenzorg.....	25
8	Relaties met derden.....	26
8.1	Algemeen.....	26
8.2	Overleg met de provincies.....	26
8.3	Overleg in het kader van handhaving.....	26
8.4	Overleg met gemeenten.....	26
8.5	Overleg met de watersportorganisaties.....	26
8.6	Overleg met Stichtingen	26
9	Actieprogramma	28
10	Bijlage 1	30

Bijlage

Kaart 1: Vaarwegen Waterschap Rivierenland

1 Inleiding

1.1 Algemeen

Vaarwegbeheer, zo op het eerste gezicht lijkt duidelijk wat we hiermee bedoelen. Toch is het complexer dan gedacht. Het is ook een thema waar de afgelopen tijd het een en ander is veranderd, zoals het vaststellen van de Vaarwegenverordening Zuid-Holland 2015. Hoog tijd voor een overzicht. Deze nota maakt duidelijk waarom en hoe Waterschap Rivierenland invulling geeft aan het vaarweg- en het nautisch beheer.

1.2 Doel van de nota

Het doel van nota vaarwegbeheer is om een duidelijk beeld te geven van de taken, rollen en verantwoordelijkheden die het waterschap heeft als het gaat om vaarwegbeheer en nautisch beheer. Het doel is ook om de afspraken met de provincies Gelderland en Zuid-Holland rondom het vaarwegbeheer vast te leggen. In die zin dient deze nota ook als naslagwerk voor de interne organisatie. Tenslotte is het doel om op hoofdlijnen vast te leggen wat we doen om de doelstelling uit het Waterbeheerprogramma 2016-2021 te realiseren.

In het Waterbeheerprogramma 2016-2021 staat de volgende doelstelling;

Op de vaarwegen die door de provincie aangewezen zijn, kan scheepvaart onder de gestelde voorwaarden (bijvoorbeeld afmeting, diepgang en vaarsnelheid) plaatsvinden zonder dat er overlast of schade optreedt.

De nota beschrijft het kader waarbinnen het waterschap de taak vaarwegbeheer uitoefent en is een uitwerking van het bestaande beleid. Er staat geen nieuw beleid in. Verdere uitwerking vindt onder andere plaats in de beleidsregels bij de Keur Waterschap Rivierenland (bijvoorbeeld de ge- en verbodsbepalingen) en onderhouds- en beheerplannen van het team peil-, dijken- en vaarwegbeheer.

Deze nota geeft de situatie weer per januari 2016. Deze nota vervangt het Beheersplan vaarwegen 2006-2012.

1.3 Begrippen

In de praktijk blijkt dat het begrip 'vaarwegbeheer' voor meerdere uitleg vatbaar is. Daarom worden enkele termen allereerst gedefinieerd:

Vaarweg	de doorgaande vaarwegen voor de beroepsvaart én de doorgaande recreatievaarwegen (inclusief de kunstwerken en de oevers), voor zover vermeld op lijst A of lijst B in de bijlage "Lijst met vaarwegen" van de provinciale verordeningen (zie par. 3.1) ;
Vaarwater	gedeelte van een vaarweg dat feitelijk door de scheepvaart kan worden gebruikt; dus zonder de kunstwerken en de oevers
Vaarwegprofiel	is de voor een vlotte en veilige scheepvaart minimaal noodzakelijke breedte en diepte van de vaarweg;
Vaarwegbeheer	is de overheidszorg gericht op de instandhouding, bruikbaarheid en bescherming van een vaarweg en bijbehorende werken. Het omvat de aanleg en de instandhouding van de infrastructurele voorzieningen die nodig zijn voor het gebruik van het water voor de scheepvaart (het zogenaamde 'bakbeheer');

	zoals zorgen voor voldoende vaardiepte, voldoende vaarbreedte, het beschermen van de oever tegen golfslag die schepen teweeg brengen, een zo min mogelijk door kunstwerken belemmerde goede doorvaart (zowel waterstaatkundige werken als infrastructurele voorzieningen, geringe peilfluctuaties (in verband met doorvaarthoogte), afwezigheid van drijfvuil en het bieden van aanlegmogelijkheden door vaartuigen;
Vaarwegbeheerder	is het bevoegde bestuursorgaan van het overheidslichaam dat met het vaarwegbeheer is belast en als zodanig is vermeld op lijst A of lijst B in Bijlage 2 “Lijst met vaarwegen” van de provinciale verordening (zie par. 3.1);
Nautisch beheer	de verkeersregeling te water en de bestuurlijke en strafrechtelijk handhaving daarvan, het verzekeren van de veiligheid en het vlotte verloop van het scheepvaartverkeer. Hierbij kan worden gedacht aan het aanbrenge van bebording en betonning , het instellen van een snelheidslimiet en controle op scheepvaartafmetingen;
Medebewind	Medebewind is de plicht van lagere overheden om medewerking te geven aan de uitvoering van regelingen van de hogere overheid;
Waterkwantiteitsbeheer	het aanvoeren, afvoeren, bergen en het op peil houden van het oppervlaktewater, af te stemmen op de eisen die vanuit aanwezige functies worden gesteld.

1.4 Leeswijzer

Deze nota beschrijft wat de taak- en rolverdeling is als het gaat om vaarweg- en nautisch beheer in het beheergebied van Waterschap Rivierenland. We beschrijven welke kaders en regels er vanuit de twee betrokken provincies Zuid-Holland en Gelderland zijn gesteld en welke overige kaders en wetgeving van toepassing zijn.

Bij de hoofdstukindeling is een verdeling gemaakt tussen vaarwegbeheer en nautisch beheer. De hoofdstuk 2 tot en met 5 beschrijven de taken, rollen en verantwoordelijkheden rondom het vaarwegbeheer en hoofdstuk 6 beschrijft deze thema's voor nautisch beheer. Hoofdstuk 7 gaat in op de calamiteitenzorg en in hoofdstuk 8 komen de relaties met andere partijen aan de orde. De nota sluit af door in hoofdstuk 9 in te gaan op concrete activiteiten die we de komende jaren uitvoeren voor het vaarweg- en nautisch beheer. Waarmee we invulling geven aan de vaarwegendoelstelling uit het waterbeheerprogramma.

Passage Gorinchemse kanaalsluis

2 Vaarwegbeheer

2.1 Algemeen wettelijk kader

De verantwoordelijkheid voor het vaarwegbeheer is op verschillende niveaus geregeld. Het **Rijk** is als beheerder van de rijkswateren onder andere verantwoordelijk voor het hoofdvaarwegennet. Deze vaarwegen hebben voornamelijk een (inter)nationale distributiefunctie. Het gaat om vaarwateren zoals het Amsterdam-Rijnkanaal, de Waal, de Rijn en de Merwede. De **provincies** beheren het overige vaarwegennet. Ze bepalen via plannen en/of verordeningen of vaarwegbeheer noodzakelijk is en wie als vaarwegbeheerder zal optreden. Veel waterschappen hebben met vaarwegbeheer te maken omdat het vaarwegbeheer een duidelijke relatie heeft met andere taken van het waterschap. Het gaat dan met name om het waterkwantiteitsbeheer en beheermaatregelen zoals het onderhoudsbaggerwerk en oeverbescherming.

De uitvoering van het vaarwegbeheer vindt zijn grondslag in verschillende wettelijke kaders. In dit hoofdstuk geven we hiervan een beknopt overzicht.

Waterwet

Volgens de Waterwet is de provincie bevoegd om voor regionale wateren een vaarwegbeheerder aan te wijzen.

Waterschapswet

In de Waterschapswet is geregeld dat de provincie taken kan toekennen aan het waterschap als dat verenigbaar is met de waterbeheertaken. De provincie kan op basis hiervan het waterschap aanwijzen voor het vaarwegbeheer. Ook kan de provincie het vaarwegbeheer over de regionale wateren zelf (blijven) uitoefenen of een gemeente aanwijzen als het gaat om bijvoorbeeld havens.

Provinciewet

Op basis van de Provinciewet kan het waterschap voor de taken die hij uitvoert voor de provincie kosten vergoed krijgen. Het gaat dan om de kosten die redelijkerwijs niet voor rekening van het waterschap komen en waarvoor het geen belasting kan heffen. Het gaat dan om de taken die in (vrij) medebewind zijn opgedragen aan het waterschap.

2.2 Kaders provincie Zuid-Holland

De Vaarwegenverordening Zuid-Holland 2015

Met terugwerkende kracht is de Vaarwegenverordening Zuid-Holland 2015 per 1 januari 2015 van kracht. De provincie Zuid-Holland regelt hiermee dat in verband met het economische en of recreatieve belang de vaarwegen beschermd worden en in stand worden gehouden en als zodanig gebruikt kunnen worden.

In de verordening zijn regels opgenomen voor de vaarwegen waar de provincie zelf het vaarwegbeheer uitvoert (de vaarwegen 1 tot en met 10 van vaarwegenlijst A). Naast specifieke uitvoerende beheersregels zijn regels opgenomen voor de vaarwegen waarvan de uitvoering van het beheer bij anderen is neergelegd. Het gaat met name om het vaststellen van bedieningstijden voor bruggen en sluizen en het vaststellen van vaarwegprofielen. Tevens is vastgelegd dat de waterschappen die zijn aangewezen als vaarwegbeheerder en deze taak in medebewind uitvoeren een vergoeding krijgen op basis van normkosten. De vaarwegprofielen en de normbedragen zijn in overleg met de waterschappen vastgesteld.

Het waterschap zal de vaarwegprofielen opnemen in de legger.

Verordening ruimte 2014

Met betrekking tot vaarwegen wordt het volgende in de Verordening ruimte geregeld:

- Vrijwaringszone provinciale vaarwegen; de strook waarbinnen rekening moet worden gehouden met het vaarwegbelang;
- Bescherming netwerk recreatieve vaarwegen; De provincie streeft naar handhaving van de hoofdstructuur van de recreatieve vaarwegen. Van de gemeenten wordt verwacht dat zij de recreatieve bevaarbaarheid van het netwerk ruimtelijk borgen in het bestemmingsplan, door alleen bestemmingen op te nemen die geen afbreuk doen aan de recreatieve bevaarbaarheid.

Uitvoeringsregeling vaarwegprofielen Zuid-Holland 2015

In de Vaarwegenverordening Zuid-Holland 2015 is geregeld dat de provincie vaarwegprofielen vaststelt. De provincie heeft deze profielen voor alle Zuid-Hollandse waterschappen vastgelegd in de Uitvoeringsregeling vaarwegprofielen Zuid-Holland 2015.

2.3 Kaders provincie Gelderland

Omgevingsvisie Gelderland

In de omgevingsvisie heeft de provincie als doel gesteld: het bevaarbaar maken van de Linge en de Korne.

Omgevingsverordening Gelderland

In de Omgevingsverordening Gelderland is de instandhouding, de bruikbaarheid en de bescherming van de vaarwegen en bijbehorende werken geregeld. Daarnaast worden aanvullende regels gesteld in het belang van de veiligheid en het vlotte verloop van het scheepvaartverkeer op de vaarwegen. In de verordening is een lijst met vaarwegen en een kaart opgenomen waarin is aangegeven welk bestuursorgaan belast is met het vaarwegbeheer van deze regionale wateren. Ook is hierin geregeld dat de provincie vaarwegprofielen vaststelt. De vaarwegprofielen voor wateren met de vaarwegfunctie zijn in overleg tussen de provincie en ons waterschap vastgesteld.

Het waterschap zal de vaarwegprofielen opnemen in de legger.

Vaarwegverordening Gelderland 2009

In de Vaarwegverordening Gelderland 2009 is geregeld dat het college van dijkgraaf en heemraden van Waterschap Rivierenland het vaarwegbeheer voor de Linge (incl. Korne en gekanaliseerde Linge) uitvoert. En dat Provinciale Staten voor de uitvoering van het vaarwegbeheer in medebewind jaarlijks een vergoeding beschikbaar stellen aan Waterschap Rivierenland. De omvang van de vergoeding wordt bepaald door toepassing van de kostenverdeelsleutel. Zie hiervoor paragraaf 4.3 van deze nota.

2.4 Kaders Waterschap Rivierenland

Keur Waterschap Rivierenland 2014

In de Keur Waterschap Rivierenland 2014 (hierna: Keur) zijn regels opgenomen die betrekking hebben op het vaarwegbeheer. Op basis van de Keur is het verboden zonder vergunning van het bestuur te varen met vaartuigen aangedreven door mechanische kracht. Ook verbiedt de Keur om zonder watervergunning van het bestuur vaartuigen of vloten af te meren, te laden of te lossen, of daarmee ligplaats te nemen of te hebben, tenzij in verband met door het bestuur toegestane recreatieve activiteiten.

Op grond van de Keur zijn er algemene regels gesteld voor het varen. Als er aan de voorwaarden in de algemene regel wordt voldaan, geldt een vrijstelling van het verbod. Op een kaart die als bijlage bij de Keur is gevoegd, staan alle vaarwegen in ons gebied vermeld.

Eigendommenbeleid – recreatief medegebruik (privaatrechtelijk)

Op basis van het Eigendommenbeleid Waterschap Rivierenland en de Keur worden gebruiksovereenkomsten/huurovereenkomsten afgesloten bijvoorbeeld tussen waterschap en individuele watersportverenigingen. Deze worden periodiek geactualiseerd.

Het privaatrechtelijke onderdeel voor de ligplaatsen van het eigendommenbeleid zal door team grondzaken naar verwachting medio 2017 nader uitgewerkt worden.

Verkeersbesluit Ligplaatsen(publiekrechtelijk)

Op 22 december 2011 is het Verkeersbesluit ligplaatsen Linge 2011 van kracht geworden.

Dit besluit verbiedt het ligplaats innemen op de Linge, de Korne en het Kanaal van Steenenhoek. Tevens wordt in het besluit aangegeven door middel van zonering waar en door wie het ligplaats nemen is toegestaan.

De zones zijn aangegeven op bij het besluit behorende kaarten. In bepaalde gevallen kan ontheffing van het verbod worden verleend. Doelstelling van het verkeersbesluit is geen uitbreiding van het aantal permanent afgemeerde vaartuigen.

Zie voor de kaarten onze website

http://www.waterschaprivierenland.nl/cvdr/273006_1/Verkeersbesluit+ligplaatsen+Linge+2011.html

Eind 2016 wordt het Verkeersbesluit geactualiseerd.

Peilbesluiten

Bij het opstellen van peilbesluiten houdt het waterschap rekening met het bestaande gebruik. Dat betekent dat de wijzigingen in een peilbesluit of maatregelen in een peilbesluit niet ten koste gaan van de bevaarbaarheid van de betreffende vaarwegen.

Karnemelksloot Hardinxveld. Ernstige doorvaart hinder.

3 Aanwijzing functies en taken vaarwegbeheer

Een vaarwegfunctie is nodig voor die wateren waarvoor het vaarwegbeheer niet binnen het watersysteembeheer kan worden ingevuld. Het is aan de provincie om een water wel of geen vaarwegfunctie toe te kennen. Het betreft in de regel de grotere vaarwegen met bovenregionaal belang, waarvoor de provincie het nodig acht een vaarwegfunctie aan het wijzen. Op basis daarvan kunnen we in ons beheergebied onderscheid maken tussen twee type wateren:

1. **Wateren met een bovenregionaal belang (vaarwegfunctie)**
2. **Wateren met lokaal belang (geen vaarwegfunctie)**

In dit hoofdstuk wordt dit verschil uitgelegd.

3.1 Wateren met een bovenlokaal belang (vaarwegfunctie)

Dit zijn de vaarwegen voor de beroepsvaart én de recreatievaarwegen die behoren tot de zogenaamde BRTN-wateren (Beleidsvisie recreatietoervaart Nederland).

Deze wateren zijn bij provinciale verordening aangewezen als vaarweg. De provincie wijst hiervoor een vaarwegbeheerder aan. Voor deze vaarwegen worden tevens de normen vastgesteld waaraan die vaarweg moet voldoen: bijvoorbeeld breedte, diepte en zichtassen. Deze worden vastgelegd in de vaarwegprofielen. Aangezien de Keur het varen met gemotoriseerde vaartuigen op oppervlaktewaterlichamen verbiedt, is voor deze vaarwegen via een algemene regel een uitzondering gemaakt op het verbod. Op basis van de verordening bepaalt de provincie in samenspraak met de beheerders de bedieningstijden van de sluisen.

CEMT-klasse indeling

De binnen- of rivierscheepvaart is in Europa opgedeeld in CEMT-classes om de afmetingen van vaarwegen in West-Europa op elkaar af te stemmen. De klasse-indeling is bepaald door de Conférence Européenne des Ministres de Transport (vandaar de term CEMT-klasse).

Per klasse zijn de maximale afmetingen van het schip vastgelegd. Hiermee wordt meteen duidelijk welke bruggen al dan niet ondervaarbaar zijn en kanalen en rivieren al dan niet bevaarbaar zijn vanwege diepgang en manoeuvreerbaarheid.

Lijst A

In de provinciale vaarwegenverordening is op lijst A en op een daarbij behorende kaart aangegeven wie als vaarwegbeheerder aangewezen is.

Vaarwegenlijst A bevat alleen de vaarwegen die bij de provincie in beheer zijn. Voor de wateren in onderstaande tabel heeft de provincie de uitvoering van het vaarwegbeheer via medebewind overgedragen aan Waterschap Rivierenland. Het gaat om wateren binnen ons beheergebied waar het waterschap dus feitelijk het beheer en onderhoud uitvoert aan deze vaarwegen en waarvoor de kosten worden vergoed.

Voor de duidelijkheid merken we op dat voor de Linge geldt dat vanaf de Diefdijk/Horndijk tot de Arkelse Dam de provinciegrens door het midden van de Linge loopt. De zuidelijke / oostelijke oever is Gelderland. Noordelijke / westelijke oever is Zuid-Holland.

Lijst A Gelderland

	Naam vaarweg	CEMT-klasse / BRTN	Vaarwegbeheerder	Uitvoering in medebewind door:	Vergoeding
1.	Korne	BRTN: BM	Provincie Gelderland	Waterschap Rivierenland	Ja
2.	Linge (vanaf de monding van de Korne tot 100 m bovenstrooms t.o.v. de zwaairom in Geldermalsen)	BRTN: BM	Provincie Gelderland	Waterschap Rivierenland	Ja
3.	Linge (Vanaf 100 m bovenstrooms t.o.v. de zwaairom in Geldermalsen tot de Arkelse dam)	CEMT-klasse: II ^[1]	Provincie Gelderland	Waterschap Rivierenland	ja

^[1] Er geldt een maximale diepgang van 1.80 m vanaf de zwaairom in Geldermalsen tot de brug Leerdam

Lijst A Zuid-Holland

	Naam vaarweg	CEMT-klasse / BRTN	Vaarwegbeheerder	Uitvoering (in medebewind) door:	Vergoeding
1	Het Merwedekanaal	CEMT-klasse: IV	Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland	Provincie Zuid-Holland	Nee
2	Linge (tot verbindingkanaal)	CEMT-klasse: II	Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland	Waterschap Rivierenland	Ja
3	Kanaal van Steenhoek (inclusief Steenhoekse Kanaalsluis en de toegangsgeul vanuit de Merwede)	(nog) geen BRTN	Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland	Waterschap Rivierenland	Ja
4	Sluis Middelkade te Alblasterdam	klasse: 0	Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland	Waterschap Rivierenland	ja

Lijst B

Op Vaarwegenlijst B zijn wateren opgenomen waarvoor het waterschap is aangewezen als vaarwegbeheerder. Het beheer voor deze wateren en kunstwerken is bij de overdracht vanuit het Rijk afgekocht. De kosten voor beheer en onderhoud van de vaarwegen van lijst B worden dus niet vergoed.

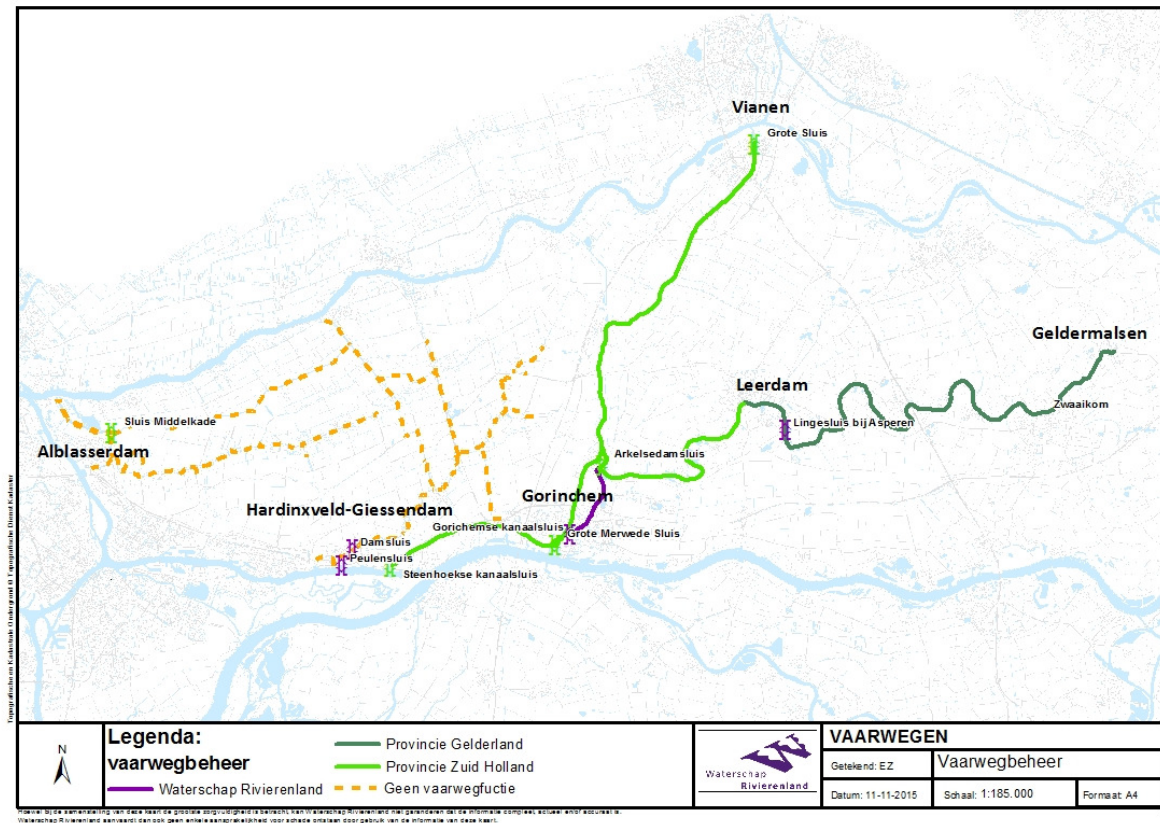
	Naam vaarweg	CEMT-klasse / BRTN	Vaarwegbeheerder	Uitvoering door	Vergoeding
1.	Gekanaliseerde Linge	CEMT II	Dagelijks bestuur van Waterschap Rivierenland	Waterschap Rivierenland	Nee
2.	Gorinchemse Kanaalsluis	CEMT II	Dagelijks bestuur van Waterschap Rivierenland	Waterschap Rivierenland	nee

3.2 Wateren met lokaal belang (geen vaarwegfunctie)

Deze wateren zijn niet door de provincie aangewezen als vaarweg en een vaarwegbeheerder wordt niet aangewezen. Op deze vaarwegen van lokaal belang wordt recreatief gevaren en gevaren voor de aanlevering van werkvoorraad voor bedrijven. Hiervoor is met een algemene regel een uitzondering op het vaarverbod uit de Keur gemaakt. Het beheer en onderhoud van deze wateren is niet gericht op het instandhouden van dit water als vaarweg, maar wordt het vaarwegbeheer beschouwd als een van de onderdelen van het watersysteembeheer. Een voorbeeld hiervan is dat het waterschap de watergangen onderhoud op de afmetingen die voor de aan- en afvoer nodig zijn. Voor de recreatievaart zijn deze afmetingen vaak al toereikend.

Wanneer er toch meerkosten uit voortkomen moet het waterschap besluiten hoe hiermee om te gaan in relatie tot de maatschappelijke functie van de vaarweg. Daarbij is het denkbaar dat er partners worden gezocht, die belang hebben wij de instandhouding van de vaarweg zoals een gemeente of particuliere partij.

	Naam vaarweg	CEMT-klasse / BRTN	Vaarwegbeheerder	Vergoeding
1.	Boezemwateren van de Alblasserwaard	n.v.t.	geen	Nee
2.	Buiten Giessen	n.v.t.	geen	Nee
3.	Peulensluis	n.v.t.	geen	Nee
4.	Damsluis	n.v.t.	geen	Nee

4 Financiering vaarwegbeheer

4.1 Medebewind

Op basis van de Waterschapswet heeft de provincie het waterschap opgedragen het vaarwegbeheer voor de aangewezen vaarwegen uit te voeren. Het waterschap voert deze taak in medebewind uit. De Provinciewet bepaalt dat de provincie de kosten verbonden aan de medewerking vergoed. Met betrekking tot de vergoeding zijn, gelet op de combinatie van het vaarwegbeheer met de waterkwantiteitstaak, verdeelsleutels over de vergoedingen bepaald. Voor de Zuid-Hollandse vaarwegen zijn de financiële afspraken tussen de provincie en het waterschap vastgelegd in de Overeenkomst Uitvoering vaarwegbeheer 2015. De provincie Gelderland heeft de financiële afspraken vastgelegd in de Vaarwegenverordening 2009.

4.2 Brokx-nat

In december 2005 heeft het waterschap een overeenkomst tot overdracht in beheer en onderhoud van natte waterstaatswerken van het Rijk naar het waterschap ondertekend. In de volksmond heet dit de overdracht in het kader van Brokx-nat. Naast het beheer en onderhoud is ook het eigendom van de waterstaatswerken overgegaan op het waterschap. De overdracht betreft onder andere twee waterstaatswerken die van belang zijn voor het vaarwegbeheer. Het gaat om de Peulensluis en de Gekanaliseerde Linge met bijbehorende werken en voorzieningen. Het Rijk heeft de overdracht afgekocht. Dat betekent dat het waterschap geen vergoeding krijgt van de provincie voor het uitvoeren van het vaarwegbeheer van de gekanaliseerde Linge en het onderhoud en de bediening van de Peulensluis.

4.3 Vergoeding kosten in medebewind

Zuid-Holland

Met de **provincie Zuid-Holland** is afgesproken dat de volgende kosten voor vergoeding in aanmerking komen:

- a. de uitvoeringskosten van baggerwerkzaamheden;
- b. de uitvoeringskosten van het dagelijks en buitengewoon onderhoud aan sluisen;
- c. de uitvoeringskosten van het dagelijks en buitengewoon onderhoud aan oevers;
- d. de kosten voor de bediening van de sluisen.

Het gaat hier om de werkzaamheden die in medebewind aan het waterschap zijn opgedragen in het kader van het vaarwegbeheer.

De vergoeding wordt berekend aan de hand van de normbedragen. De normbedragen staan in de overeenkomst Uitvoering vaarwegbeheer. Het waterschap factureert uiterlijk 1 juni van het jaar waarop de vergoeding betrekking heeft. Op basis daarvan vindt betaling door de provincie plaats. Een onderdeel van het normbedrag is een toeslag van 15% voor de kosten van voorbereiding, administratie en toezicht.

De looptijd van de overeenkomst is van 2015 t/m 2018. Daarna vindt er een evaluatie plaats en eventueel een stilzwijgende verlenging voor weer vier jaar.

Verdeelsleutel Zuid-Holland

De werkzaamheden die we uitvoeren voor het vaarwegbeheer hangen mede af van het gebruik door beroeps- of recreatievaart. Daarom wordt er in Zuid-Holland voor de vergoedingen onderscheid gemaakt tussen x, y en z vaarwegen.

	categorie x: Recreatie gering Beroeps gering	categorie y: Recreatie intensief Beroeps gering	categorie z: Recreatie intensief Beroeps aanwezig
	BRTN	CEMT I	CEMT II,III,IV,V
	Kanaal van Steenenhoek		Linge
Bagger			
provincie ZH	0%	25%	50%
Waterschap	100%	75%	50%
Oevers			
provincie ZH	25%	50%	90%
Waterschap	75%	50%	10%
Sluizen onderhoud	Steenhoekse kanaalsluis Sluis Middelhade		
provincie ZH	90%	90%	90%
Waterschap	10%	10%	10%
Sluizen bediening	Steenhoekse kanaalsluis Sluis Middelhade		
provincie ZH	100%	100%	100%
Waterschap	0%	0%	0%

Gelderland

Provinciale Staten van de **provincie Gelderland** stellen voor de uitvoering van het vaarwegbeheer op de Linge en de Korne jaarlijks een vergoeding beschikbaar op basis van werkelijke kosten. De omvang van de vergoeding wordt bepaald door toepassing van de hieronder genoemde percentages op het saldo van baten en lasten van genoemd beheer zoals vastgesteld in de jaarrekening van het waterschap. Het waterschap stuurt ieder jaar een factuur met de werkelijk gemaakte kosten voor het vaarwegbeheer van het jaar waarop de vergoeding betrekking heeft. De afspraken over de vergoeding staan in de Vaarwegenverordening Gelderland 2009.

Verdeelsleutel Gelderland

	Aandeel waterschap	Aandeel provincie
Vaarwegbeheer (met uitzondering van oeverbescherming)	0%	100%
Oeverbescherming	25%	75%
Nautische bagger	0%	100%
Kwantiteitsbagger	100%	0%

5 Uitvoering vaarwegbeheer

5.1 Algemeen

Het vaarwegbeheer betreft de zorg voor en de instandhouding van infrastructurele voorzieningen die nodig zijn voor het scheepvaartgebruik. Dat wil zeggen dat het water toegankelijk moet zijn voor de vaartuigen die gebruik mogen maken van het betreffende water. In het watersysteembeheer wordt rekening gehouden met maatgevende vaartuigen die er moeten kunnen varen. Het profiel van het water moet de juiste afmetingen hebben en op voldoende diepte zijn ('bakprofiel'). Concreet hebben we het dan over het baggeren, het onderhouden van de oeverbescherming en het vrijhouden van de vaarweg. Het vaarwegbeheer heeft dus veel raakvlakken met het watersysteembeheer. Daarnaast behoort de bediening van bruggen en sluizen en het beheer en onderhoud van kunstwerken ten behoeve van de scheepvaart ook tot het vaarwegbeheer.

In een situatie waarbij het vaarwegbeheer nagenoeg geheel kan meeliften met het waterkwantiteitsbeheer is het waterschap niet als vaarwegbeheerder aangewezen. Het waterschap dient dan met het waterkwantiteitsbeheer tevens de belangen van de scheepvaart. Dit is mogelijk als het met name gaat om kleine watersport zoals op de boezemwateren van de Alblasserwaard.

In dit hoofdstuk worden de vaarwegbeheertaken verder uitgewerkt.

5.2 Beheertaken

Het waterschap voert de beheer- en onderhoudstaken ten behoeve van de scheepvaart uit op basis van een onderhoudsplan. De afdeling beheer- en onderhoud, team peil-, dijk- en vaarwegbeheer stelt dit onderhoudsplan op. Het waterschap informeert de provincies jaarlijks hierover. Het college van dijkgraaf en heemraden en Gedeputeerde Staten van Gelderland overleggen ieder jaar over de begroting en de meerjarenraming betreffende het vaarwegbeheer. De beheertaken worden hieronder verder uitgewerkt.

5.2.1 Instandhouden vaarwegprofiel

De vaarwegbeheerder moet er voor zorgen dat het minimale vaarwegprofiel voor de vaarweg in stand wordt gehouden (voldoende vaardiepte, voldoende vaarbreedte). Bij onvoldoende vaardiepte kan er sprake zijn van nautische bagger. Nautische bagger is de bagger die zich bevindt binnen het vaarwegprofiel en ten behoeve van de scheepvaart dient te worden verwijderd. Deze profielen zijn aan de hand van de Richtlijn van de Commissie Vaarweg Beheer (CVB) gedimensioneerd op basis van de toegestane scheepsafmetingen. Deze zijn als zodanig ook overgenomen in de Keur. We hebben het dan alleen over de bagger uit de wateren die zijn aangewezen als vaarweg (lijst A en B uit de provinciale verordening).

Op basis van de vaarwegenverordening Zuid-Holland is afgesproken dat het waterschap periodiek rapporteert over de uitgevoerde baggerwerkzaamheden en de nog bestaande knelpunten. Tevens bevat het rapport een overzicht van de in de volgende periode van 5 jaar geplande baggerwerkzaamheden.

5.2.2 Oeverbescherming

Het waterschap beschikt over een oeverbeheerplan dat onder andere wordt uitgevoerd om de vaarweg in stand te houden. De oevers van de Linge ondervinden verschillende negatieve invloeden van de scheepvaart. Watersport met motorvaartuigen in combinatie met beroepsscheepvaart zorgt voor een continue aantasting van de oevers. Door golfwerking vindt langs de Linge oeverafslag plaats. Het handhaven van een streefpeil op de Linge waarbij een golfbelasting steeds in dezelfde zone van de

oever plaatsvindt, heeft geleid tot de behoefte om de oever te beschermen. Bij de aanleg van de oeverconstructies wordt naast het kostenaspect met name rekening gehouden met de volgende specifieke uitgangspunten:

- de constructie biedt voldoende bescherming van de oever in relatie tot de functie en het bodemgebruik;
- er wordt zoveel mogelijk gebruik gemaakt van natuurlijke oeverbeschermingsmaterialen;
- de constructie moet passen in het landschappelijk beeld.

Ten behoeve van de instandhouding van de vaarwegen heeft het waterschap zowel een opzichter vaarwegen als verschillende handhavers. De opzichter is met name belast met het beheer, onderhoud en controle van de vaarweg, alsmede het voorbereiden en laten uitvoeren van onderhoudsbestekken met name ten behoeve van het oeveronderhoud. In de periodieke rapportage houden we de provincies op de hoogte van de uitgevoerde en geplande werkzaamheden van het waterschap.

5.2.3 Bediening kunstwerken

Het belang van de beroepsscheepvaart en de recreatievaart is gediend met een optimale afstemming van het bedieningsregime van beweegbare bruggen en sluisen. Voor ons beheergebied hebben we het over de volgende watergangen en kunstwerken.

In de wateren Korne (beginnend bij stuw Buren), Linge (beginnend bij Julianastuw Buurmalsen) en Kanaal van Steenhoek bevinden zich, van oost naar west (van boven naar benedenstrooms), de volgende kunstwerken:

1. de **Lingesluizen** bij Asperen. De sluisen zijn onderdeel van de primaire waterkering (Diefdijklinie) van het waterschap en hebben een waterkerende functie. De sluisen worden gesloten indien er sprake is van inundatie van het gebied ten oosten van de Diefdijklinie. Maar ook bij inundatie van het gebied ten westen van het sluisencomplex kan de keersluis een functie vervullen. De sluisen zijn in het kader van Brokx-nat door Rijkswaterstaat aan het waterschap in beheer en onderhoud overgedragen. Deze sluisen zijn niet van belang voor de scheepvaart en hier vindt daarvoor geen bediening plaats.
2. de **Gorinchemse Kanaalsluis** is eigendom van het waterschap en staat meestal open. De sluis heeft een functie in het waterkwantiteitsbeheer. Over de sluis ligt een hefbrug die bediend wordt door het waterschap ten behoeve van de scheepvaart. Het waterschap krijgt hiervoor geen vergoeding omdat beheer, bediening en onderhoud van de brug over Gorinchemse Kanaalsluis door het Rijk begin jaren 1990 is afgekocht.
3. de **Steenhoekse Kanaalsluis** (schutsluis naast het Kolffgemaal). De sluis is eigendom van het waterschap. De sluis kent vaste bedieningstijden van april-oktober; daarbuiten wordt deze op verzoek bediend door het waterschap. De provincie Zuid-Holland hecht aan de bediening van de sluis ten behoeve van het doorgaande scheepvaartverkeer (voornamelijk pleziervaart). Het waterschap krijgt op basis van normbedragen een vergoeding voor beheer, onderhoud en bediening.

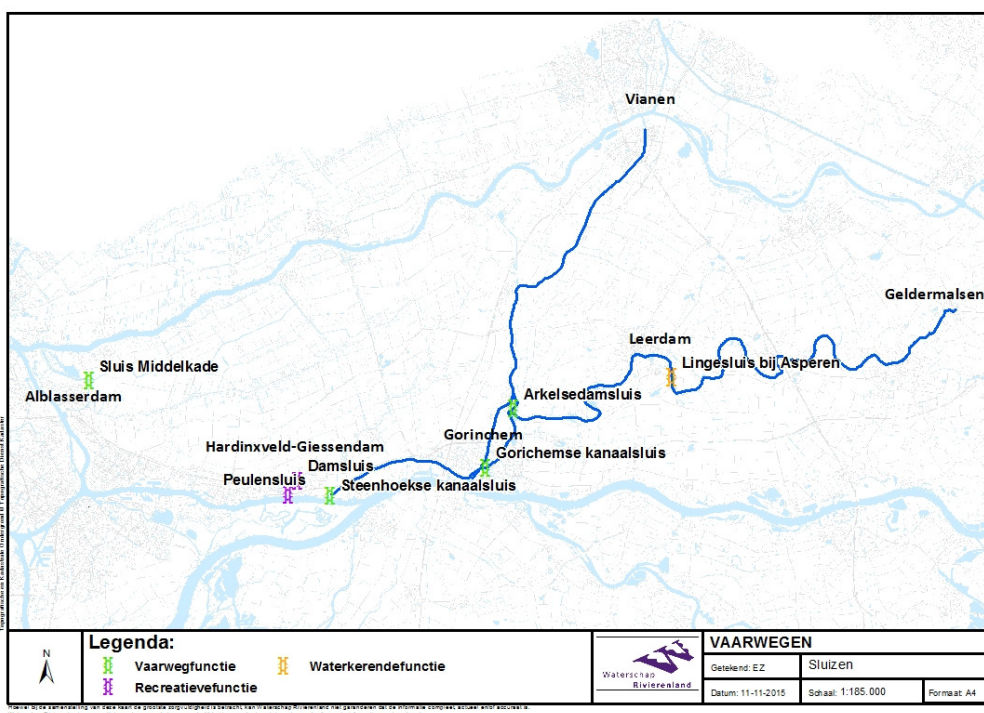

Sluis Asperen

In de toegankelijke boezemwateren van de Alblasserwaard en de Buiten Giessen bevinden zich kunstwerken die van belang zijn voor het vaarwegbeheer.

4. de **sluis Middelkade** te Alblasserdam. Deze sluis is eigendom van het waterschap en heeft in de verordening van de provincie Zuid-Holland een vaarwegfunctie gekregen. Dat betekent dat het waterschap op basis van de normbedragen een vergoeding krijgt voor de bediening en het beheer en onderhoud van deze sluis. Deze sluis heeft alleen een recreatieve functie en wordt bediend door functionarissen van Watersportvereniging 'd Alblasserwaardt.
5. de **Damsluis** te Hardinxveld-Giessendam. Het beheer en eigendom van deze sluis berusten bij het waterschap. De Damsluis wordt bediend door een sluismeester die door het waterschap wordt ingehuurd. Deze sluis is niet door de provincie aangemerkt met een vaarwegfunctie en voor de bediening en beheer en onderhoud ontvangt het waterschap dus geen vergoeding.
6. de **Peulensluis** te Hardinxveld-Giessendam. De sluis (inclusief bediening) is in het kader van Brockx-nat aan het waterschap overgedragen. Hierbij is door Rijkswaterstaat een afkoopsom meegegeven voor de kosten van bediening, beheer en onderhoud voor 30 jaar. Deze sluis is niet door de provincie aangemerkt met een vaarwegfunctie. De provincie betaalt geen vergoeding voor de bediening, beheer en onderhoud. De sluis wordt zowel gebruikt door recreatievaart als voor de aanlevering van werkvoorraad voor bedrijven en bediend door een sluismeester die door het waterschap wordt ingehuurd. Deze sluis is de enige toegang vanuit buitenwater naar de binnenwateren van de Alblasserwaard.

Kaart sluisen

De bedieningstijden van sluisen en bruggen zijn vastgelegd bij het besluit van het waterschap in de regeling Bedieningstijden sluisen en bruggen Waterschap Rivierenland.

De provincie Zuid-Holland is bevoegd om de bedieningstijden te bepalen van die sluisen en bruggen die door de provincie zijn aangewezen met de vaarwegfunctie.

5.2.4 Onderhoud aan kunstwerken

Over het algemeen verkeren onze kunstwerken in een normale onderhoudsstaat.

De Gorinchemse Kanaalsluis en de sluis Middelhade zijn recent deels opgeknapt.

De Peulensluis zal in 2016 groot onderhoud krijgen. De Peulensluis is onderdeel van de waterkering.

De afdeling A-BWD heeft het kunstwerk de Peulensluis conform de toetsvoorschriften getoetst. Het kunstwerk is afgekeurd. De Inspectie Leefomgeving en Transport (ILT) stemt in met de door het waterschap uitgevoerde toetsing en stemt in met de afkeuring van het kunstwerk. Hiermee stemt de ILT ook in met het opnemen van de verbetering van het kunstwerk in het HWBP. De sluis zal worden aangemeld bij HWBP.

De elektrische bediening van de brug over de Gorinchemse kanaalsluis is aan vervanging toe. Deze aanpassing zal in 2016 worden voorbereid.

In 2016 staat de vervanging van twee sluisdeuren van de Damsluis op de planning.

Sluis Middelhade wordt regulier onderhouden.

In 2016 wordt er onderzoek gedaan naar de mogelijkheden voor het bedienen op afstand van de vier beweegbare kunstwerken in de Alblasserwaard.

Als vaarwegbeheerder moeten we er op toezien dat nieuwe of te vervangen kunstwerken voldoen aan de vaarwegprofielen. Dit is geregeld via de watervergunning. Een aanvraag voor een vergunning toetsen we aan de regels uit de Keur.

Het beheer van kunstwerken, zoals bruggen en tunnels, wordt in veel gevallen uitgevoerd door een andere beheerder dan de vaarwegbeheerder. Denk aan de wegbeheerder.

5.3 Overige taken

Waterschap Rivierenland heeft in de Alblasserwaard bijna 300 m steiger voor de recreatievaart.

In het verleden zijn deze steigers aangelegd met subsidie van de provincie Zuid-Holland.

Het standpunt van het waterschap is dat de steigers niet worden vernieuwd omdat het beleid van het waterschap is dat we recreatief medegebruik niet in de weg staan, maar dat we dit niet financieren. Naar aanleiding van die discussie is besloten om nog éénmalig geld in steigers te steken onder de voorwaarde dat ze na de renovatie overgedragen worden aan derden (gemeenten). Nu worden steigers waar nodig ingekort om risico te vermijden. Nu duidelijk is dat deze wateren niet aangewezen zijn als officiële vaarweg pakken we 2016 de actie op om te kijken of overdracht van de steigers naar bijvoorbeeld de gemeenten een reële optie is.

6 Nautisch beheer

6.1 Algemeen wettelijk kader

De uitvoering van het nautisch beheer vindt zijn grondslag in verschillende wettelijke kaders. In deze paragraaf geven we hiervan een beknopt overzicht.

Scheepvaartverkeerswet

De Scheepvaartverkeerswet (Svw) is de basis van alle verkeersregels voor de scheepvaart. In de Svw staan algemene regels voor het veilige en vlotte verloop van het scheepvaartverkeer. Deze wet is van toepassing op het verkeer van alle vaartuigen, dus zowel de beroepsvaart als de recreatievaart. Deze wet regelt onder meer:

- de veiligheid en de doorstroming van het scheepvaartverkeer,
- het instandhouden en onderhouden van vaarwegen,
- het voorkomen of beperken van schade door het scheepvaartverkeer aan oevers, dijken, kunstwerken,
- het voorkomen of beperken van verontreiniging door scheepvaart.

Op grond van de Scheepvaartverkeerswet wordt een nautisch beheerder aangewezen die zorgdraagt voor de uitvoering en de handhaving van de verkeersregels op het water. Indien een scheepvaartweg in beheer is bij het waterschap bepalen Provinciale Staten wie het bevoegd gezag is. En de nautisch beheerder is bevoegd om verkeersbesluiten te nemen.

Binnenvaart Politierglement

Het Binnenvaartpolitierglement (BPR) , is een uitvoeringsbesluit van de Scheepvaartverkeerswet. Hierin staan de verkeersregels voor de binnenvaart verder uitgewerkt. Het BPR is een uitvoeringsbesluit van de Scheepvaartverkeerswet. In het BPR staan bijvoorbeeld de voorrangsregels, regels over verlichting en geluidssignalen en verkeerstekens.

Besluit administratieve bepalingen scheepvaartverkeer

Het Besluit administratieve bepalingen scheepvaartverkeer (Babs) bepaalt wanneer een officieel verkeersbesluit nodig is. Dit is onder andere het geval bij het plaatsen van gebods- en verbodsborden en het vaststellen van de bedieningstijden van bruggen en sluizen.

Overige regelgeving vaarwegen

Naast de regels uit de Keur moet voor het gebruik van de vaarwegen rekening gehouden worden met verkeersbesluiten die van toepassing zijn op de betreffende vaarweg. Zo zijn voor de Lingeboezem (ongestuwde deel van de Linge vanaf Julianastuw Buurmalsen stroomafwaarts) en de vaarwegen voor de Boezemwateren in de Alblasserwaard en de Buiten-Giessen, Karnemelksloot en Vaarsloot verkeersbesluiten van toepassing waarin een snelheidsbeperking is vastgesteld.

Ook is het, op grond van het Verkeersbesluit ligplaatsen Linge 2011 verboden op de Linge en het Kanaal van Steenenhoek ligplaats te nemen, te ankeren of af te meren met een schip, een drijvend voorwerp of een drijvende inrichting. Van het ligplaatsverbod is ontheffing mogelijk.

6.2 Aanwijzing als nautisch beheerder

De aard en de intensiteit van het scheepvaartverkeer kunnen bepalend zijn voor het risico en de veiligheid op het water.

Op 20 februari 1992 heeft Provinciale Staten van Zuid-Holland het voormalig Hoogheemraadschap van de Alblasserwaard en de Vijfheerenlanden en het waterschap van de Linge aangewezen als nautisch beheerder voor alle scheepvaartwegen waarover het hoogheemraadschap/waterschap het beheer voert en voor zover die wateren niet onder het bevoegd gezag van een andere overheid vallen. Concreet hebben we het dan over de Linge, de gekanaliseerde Linge, het Kanaal van Steenenhoek, de Boezemwateren van de Alblasserwaard en de Buiten Giessen.

Waterschap Rivierenland, is door Provinciale Staten van Gelderland in de Vaarwegenverordening 2009 aangewezen als nautisch beheerder van de vaarweg De Korne en het bevaarbare deel van De Linge.

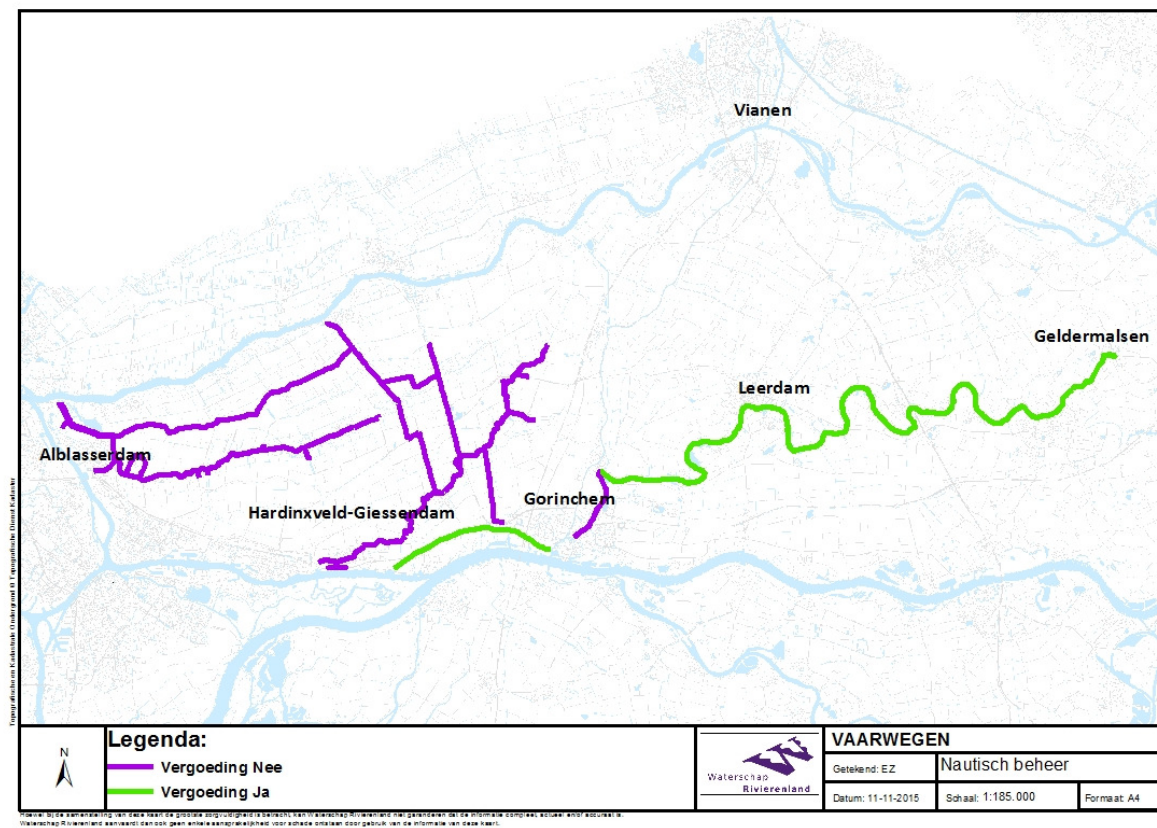
Gelderland/Zuid-Holland

	Naam vaarweg	Vaarwegbeheerder	Nautisch beheerder	Vergoeding
1.	De Korne en de Linge	Gelderland/Zuid-Holland	Waterschap Rivierenland	ja
2.	Het Kanaal van Steenenhoek	Zuid-Holland	Waterschap Rivierenland	ja

Waterschap Rivierenland

	Naam vaarweg	Vaarwegbeheerder	Nautisch beheerder	Vergoeding
1.	Gekanaliseerde Linge	Waterschap Rivierenland	Waterschap Rivierenland	nee
2.	Boezemwateren van de Alblasserwaard	n.v.t.	Waterschap Rivierenland	nee
3.	Buiten Giessen	n.v.t.	Waterschap Rivierenland	nee

Kaart nautisch beheer

6.3 Financiering nautisch beheer

In de Vaarwegenverordening 2009 van **Gelderland** staat dat het nautisch beheer als onderdeel van het vaarwegbeheer wordt vergoed.

In de brief van 22 december 2015 is vastgelegd dat het waterschap per 1 januari 2015 een jaarlijkse vergoeding van de provincie **Zuid-Holland** ontvangt voor het nautisch beheer totdat er nieuwe afspraken worden gemaakt.

6.4 Uitvoering nautisch beheer

De scheepvaartverkeerswet biedt een algemeen wettelijk kader voor de ordening van het scheepvaartverkeer, het zogenaamde **nautisch beheer**. Nautisch beheer is gericht op de volgende belangen:

- Het verzekeren van de veiligheid en het vlotte verloop van het scheepvaartverkeer;
- Het voorkomen of beperken van schade door het scheepvaartverkeer aan de waterhuishouding, de oevers en waterkeringen, of werken gelegen in of over scheepvaartwegen;
- Het voorkomen of beperken van hinder of gevaar in het scheepvaartverkeer voor personen die zich, anders dan op een schip, te water bevinden;
- Het voorkomen of beperken van schade door het scheepvaartverkeer en/of vaartuigen aan de landschappelijke of natuurlijke waarden van het gebied.

Ten behoeve van de veiligheid op de vaarwegen heeft het waterschap verschillende handhavers. De handhavers houden zich bezig met controle en handhaving van de gebruikers van de vaarwegen (vaarsnelheid, aanwezigheid vergunning etc).

Snel varende vissers op de Linge bij Gellicum

Toezicht op en handhaving van de beroepsvaart

Het aandeel beroepsvaart op de totale scheepvaart neemt niet toe of af. De meeste schepen zijn bekend bij het waterschap en ook bij de sluis- en brugwachters. Er vindt controle plaats op overschrijding van lengte, breedte en diepte, en zo mogelijk ook vaarsnelheid, het beschikken over vaarbewijzen en het voldoen aan vaar- en rusttijden. Controle op de afmetingen heeft betrekking op bestuursrechtelijke handhaving van de keur Scheepvaartregeling; controle en handhaving van de snelheid vindt plaats op grond van het Binnenvaart Politie Reglement en heeft een strafrechtelijk karakter. Wanneer overtredingen worden geconstateerd door een schip dat vaart met ontheffing van het waterschap kan, bij herhaling of bij eenmalige aanzienlijke overschrijding van de vaarsnelheid, eventueel de ontheffing (tijdelijk) worden ingetrokken.

Vaarsnelheid

Toezicht op de vaarsnelheden van de recreatievaart is een voortdurend aandachtspunt. De controleactiviteiten worden voornamelijk gepland op basis van de weersomstandigheden (drukke op het water). Snelheidsovertredingen kunnen vrij eenvoudig geconstateerd worden. Bij een lichte overschrijding van de snelheid wordt in eerste instantie gewaarschuwd en ook aangegeven wat de gevolgen van te hard varen zijn (schade aan oevers en gevaar). Bij herhaling of aanzienlijke snelheid wordt proces verbaal opgemaakt en bestuursrechtelijk opgetreden. Het zichtbaar aanwezig zijn van een controlevaartuig op het water werkt vaak al preventief.

Vrije vaargeul

Voor een vlotte en veilige doorvaart is het van belang dat de vaargeul vrij blijft van allerlei obstakels zoals overhangende bomen, vaartuigen etc. Afdeling beheer en onderhoud controleert regelmatig op obstakels op of rond de vaarweg.

Recreatievaartuigen kunnen ligplaats innemen waardoor de scheepvaart kan worden gehinderd. Regulering van zowel het scheepvaartverkeer als de wijze van aanleggen in een water is daarom noodzakelijk. In de vaargebieden zijn niet veel locaties waar kan worden afgemeerd. Het risico dat mensen daarom op een ongewenste plaats afmeren is vrij groot. Voorlichting over de plaatsen waar wel kan worden afgemeerd kan deze overtredingen in belangrijke mate voorkomen.

Overig toezicht

Toezicht vindt ook plaats bij speciale evenementen zoals zwem- of roeiwedstrijden. Voor dergelijke evenementen moet vooraf ontheffing worden aangevraagd zodat het waterschap de nodige maatregelen in verband met de veiligheid kan treffen. Dit valt onder onze reguliere nautische taak.

6.5 Toekomst nautisch beheer

Mogelijk schadelijke gevolgen voor de oever of de waterbodem door te hoge vaarsnelheden worden voornamelijk veroorzaakt door de beroepsscheepvaart. Dat betekent dat het het meest logisch is dat het waterschap het nautisch beheer uitvoert op de vaarwegen waar beroepsscheepvaart plaatsvindt. We zijn door beide provincies aangewezen als nautisch beheerder voor de vaarwegen waar beroepsscheepvaart plaatsvindt (behalve Merwedekanaal).

Op dit moment voert het waterschap ook nog nautisch beheer uit op de Boezemwateren van de Alblasserwaard en de Buiten-Giessen.

In 2016 gaan de provincies bekijken of de aanwijzing van de nautisch beheerder aangepast moet worden.

De voordelen voor het waterschap om het nautisch beheer uit te voeren zijn:

- Als nautisch beheerder ben je bevoegd om verkeersbesluiten te nemen voor de wateren waarover je het nautisch beheer voert. Dit betekent dat je snelheidsbeperkingen kunt opleggen of ligplaatsen kunt aanwijzen. Ook ben je bevoegd om borden te plaatsen langs de vaarweg.
- Als nautisch beheerder ben je bevoegd om op snelheid te handhaven. Op die manier kun je naast vanuit de watersysteemtaak ook de oever beschermen vanuit de vaarwegentaak.
- De handhaving op snelheid komt ook ten goede aan de waterkwaliteit doordat voorkomen wordt dat bij een te hoge snelheid de bodem te veel wordt omgewoeld.

De nadelen zijn:

- De relatie met het watersysteembeheer is niet overal goed te leggen. Waar er geen schade aan de oevers optreedt, dan gaat nautisch beheer meer over openbare orde en veiligheid. En dan lijkt het meer een taak voor de gemeente.

Het waterschap blijft met de provincies in overleg om te kijken waar het nautisch beheer het beste kan worden belegd. Verandering in de aanwijzing van nautisch beheerder kan ook consequenties hebben voor de vastgestelde vergoedingen.

7 Calamiteitenzorg

De Waterwet legt een beheerder van waterstaatswerken de verplichting op om voor gevaren voor waterstaatswerken een Calamiteiten Bestrijdingsplan (CBP) op te stellen. De gevaren of risico's die de scheepvaart met zich meebrengt zijn:

- a. Beschadiging van een kunstwerk (brug, sluis, boezemkade) door een aanvaring;
- b. Scheepvaartongevallen waarbij verontreinigende stoffen in het oppervlaktewater komen;
- c. Stremming van het scheepvaartverkeer door een aanvaring.

Volgens de Waterwet behoren oppervlaktewateren, waterkeringen en de daarbij behorende kunstwerken tot de waterstaatswerken. Scheepvaartverkeer behoort volgens de toelichting op deze wet, niet tot de waterstaatswerken.

Ad. a.

Indien een schip in aanvaring komt met een kunstwerk, bestaat er een gevaar voor wateroverlast. Hiervan is bijvoorbeeld sprake als door een aanvaring een sluis niet meer te openen is of een boezemkade bezwijkt. Voor deze gevaren beschikt het waterschap over het CBP Wateroverlast.

Ad. b.

Indien door een scheepvaartongeval er een verontreiniging in het oppervlaktewater komt, kan er sprake zijn van een calamiteit. Maatregelen voor het bestrijden van dit gevaar zijn beschreven in het CBP Waterkwaliteit.

Ad. c.

Een stremming van de vaarweg door een scheepvaartongeval is voor de vaarwegbeheerder hinderlijk, maar in termen van de Waterwet geen calamiteit. Op grond hiervan is het voor een beheerder van waterstaatswerken niet noodzakelijk om voor de vaarwegen een afzonderlijk CBP op te stellen. Bij een stremming door een scheepvaartongeval zullen de reguliere hulpverleningsdiensten (politie, brandweer en ambulance) bestrijdingsmaatregelen nemen en zorgt de gemeente voor de veiligheid van omwonenden. De vaarwegbeheerder (het waterschap) is natuurlijk betrokken bij het afhandelen van een dergelijk ongeval. De vaarwegbeheerder zal het scheepvaartverkeer informeren over de stremming door dit met signalen langs de vaarweg kenbaar maken. Verder zal de vaarwegbeheerder het publiek over de stremming informeren via de media. Deze taken kunnen binnen de dagelijkse routine van het waterschap worden uitgevoerd.

In een CBP staan de calamiteitenorganisatie met teams, de van toepassing zijnde fasering, de opschallingscriteria en de bestrijdingsmaatregelen weergegeven. Een protocol is een korte en bondige instructie voor het uitvoeren van specifieke taken. Een CBP is niet nodig voor het vaarwegbeheer. Om de taken die het waterschap heeft bij een scheepvaartstremming adequaat uit te voeren, is besloten deze taken in een protocol vast te leggen. Het opstellen van dit protocol wordt voorzien in 2016.

8 Relaties met derden

8.1 Algemeen

Het uitvoeren van vaarwegbeheer is geen primaire taak van het waterschap. We voeren taken uit voor de provincie, we dienen de belangen van de beroepsvaart en de recreatievaart en de taken komen ten goede aan de recreatieve doelstellingen van bv. provincies en gemeenten. Daarom is het belangrijk om in overleg te zijn en te blijven met externe partijen. In dit hoofdstuk geven we een kort overzicht van de overlevormen.

8.2 Overleg met de provincies

Met de provincie Gelderland en in meerdere mate met de provincie Zuid-Holland is intensief overlegd bij de totstandkoming van de afspraken rondom de toedeling, uitvoering en financiering van het vaarwegbeheer. We zijn en gaan in overleg over de toedeling, uitvoering en financiering van het nautisch beheer. Met beide provincies hebben we hierover regelmatig overleg samen met de andere betrokken waterschappen.

Daarnaast zullen we in overleg blijven over de afspraken die zijn gemaakt. Vaststaat dat we in 2018 de normkosten m.b.t. het vaarwegbeheer van de provincie Zuid-Holland gaan evalueren.

8.3 Overleg in het kader van handhaving

Samenwerking met derden heeft vooral betrekking op handhavingsactiviteiten zoals beschreven in hoofdstuk 6. Met name met de politie, de Inspectie leefomgeving en transport, de provincie Zuid-Holland en de milieupolitie wordt samengewerkt door gezamenlijk te surveilleren. Daarnaast geven controleurs van het waterschap zaken door, vooral aan gemeenten. De contacten met havenmeesters en Staatsbosbeheer hebben vooral tot doel om elkaars taken te leren kennen waardoor werkzaamheden beter op elkaar aansluiten en aandachtspunten en eventueel gesignaleerde overtredingen aan elkaar kunnen worden doorgegeven.

8.4 Overleg met gemeenten

Met de gemeenten vindt geen structureel overleg plaats op het gebied van vaarwegbeheer en nautisch beheer. De contacten met de gemeenten gaan via de accountmanagers van de afdeling plannen. Incidenteel komt daarbij vaarwegbeheer of nautisch beheer aan de orde. Een voorbeeld daarvan is als er in een gemeente een recreatieplas wordt aangelegd.

8.5 Overleg met de watersportorganisaties

Op dit moment is er vanuit het waterschap overleg met de koepelorganisatie Overlegorgaan Waterrecreatie Alblasserwaard (OWA). In 2014 zijn de afspraken opnieuw gemaakt en is afgesproken dat er in principe eens per jaar een bestuurlijk overleg plaatsvindt met de heemraad van het waterschap en de voorzitter en secretaris van de OWA. Mochten er tussentijds op ambtelijk niveau contactmomenten nodig zijn dan kan dat. Het aanspreekpunt vanuit het waterschap is Debby Gorter van team beleid en strategie.

8.6 Overleg met Stichtingen

Stichting Linge-Rijn

Een groep watersporters heeft de Stichting Linge-Rijn opgericht in de gemeente Buren. Het doel van de stichting is om de Linge met het Amsterdam-Rijnkanaal te verbinden door de Korne en Maurikse

Wetering vanaf Buren tot aan het kanaal uit te diepen en een sluis te bouwen. De kosten worden geraamd op 45 miljoen euro.

Momenteel kan de scheepvaart tot aan Buren komen. Om een rondje door de provincie te kunnen varen nemen veel schepen daarom de route over de Waal die echter zeer druk bevaren wordt door de beroepsvaart. Door een sluisverbinding met het Amsterdam-Rijnkanaal kan de voor de recreatievaart veel geschiktere route over de Linge, het Amsterdam-Rijnkanaal het Merwedekanaal gerealiseerd worden.

Stichting Schutsluis Alblasserdam

Deze stichting heeft plannen om de oude, niet meer functionerende, schutsluis in Alblasserdam te restaureren. Ze geven hiervoor de volgende argumenten;

De schutsluis in Alblasserdam maakt onderdeel uit van het cultureel erfgoed en met de herbouw van de schutsluis herstelt men het cultuurhistorische aanzicht van het centrum van Alblasserdam. Tevens draagt herstel van de oude schutsluis bij aan de bewustwording van het belang van dit erfgoed voor de beleefbaarheid van de gemeenten en de regio.

Via de sluis krijgt men, over de Noord, weer toegang tot de Alblasserwaard.

Het transport van rivier naar binnenwater, zoals dat vroeger gebeurde, kan weer in ere hersteld worden en maakt het cultuurhistorische verhaal compleet. Daarnaast noemen ze nog argumenten op het gebied van biodiversiteit, werkgelegenheid, veiligheid en recreatie.

Het waterschap heeft als standpunt hier geen financiële medewerking aan te verlenen. En uit het oogpunt van waterveiligheid is het waterschap geen voorstander van het heringebruik stellen van een schutsluis in een waterkering.

Passage Peulensluis

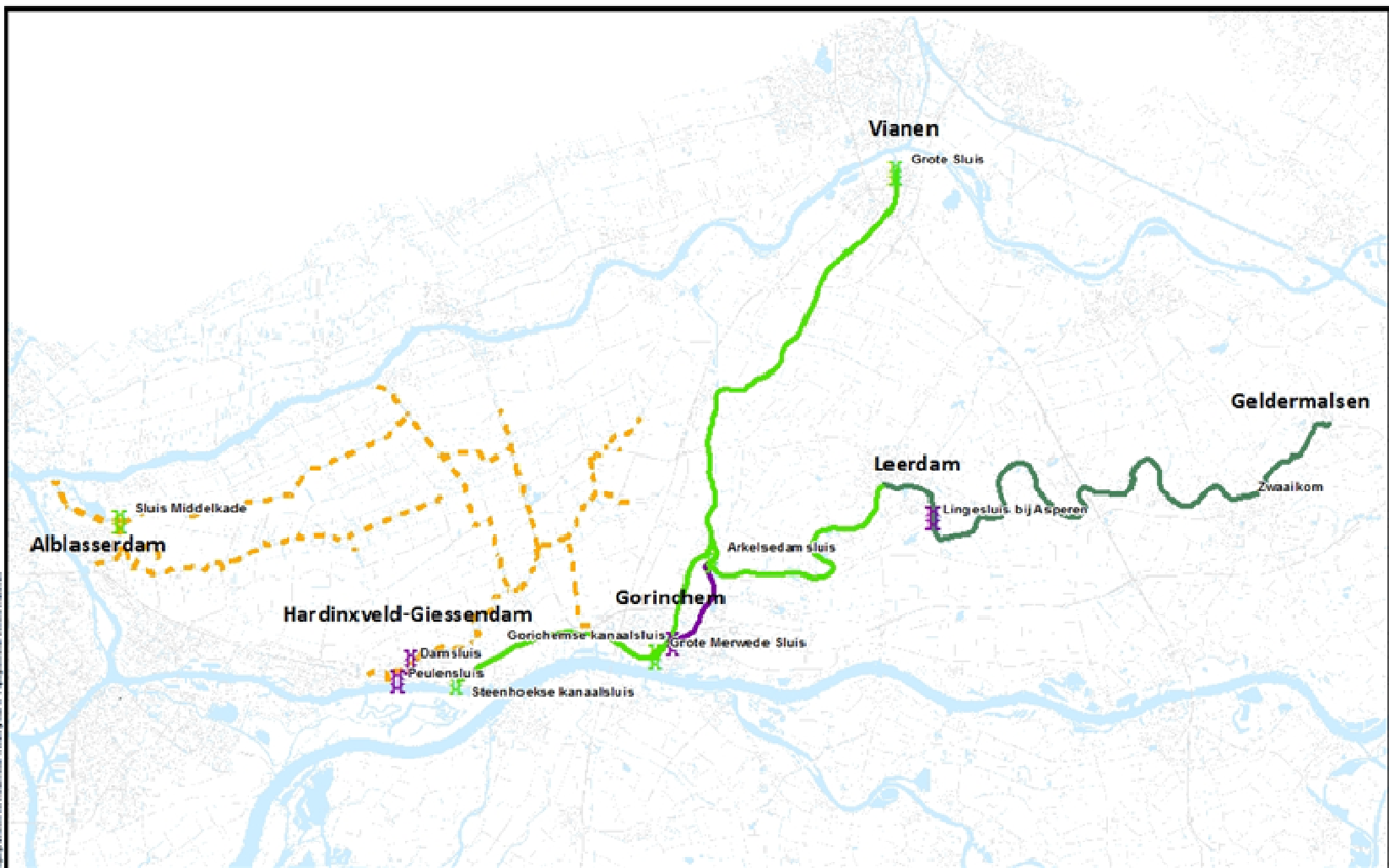
9 Actieprogramma

Binnen het waterschap zijn verschillende afdelingen en teams in meerdere of mindere mate bij het vaarwegbeheer betrokken. Hieronder is kort aangegeven welke taken bij de verschillende afdelingen en teams worden uitgevoerd.

Wanneer	Actie	Wie
4x per jaar	Toezicht op uitvoering oeverbeheerplan.	Afdeling Beheer en Onderhoud; T-PDV
continue jaarlijks	Opstellen meerjaren onderhoud- en uitvoeringsplan en, jaarlijks vindt actualisatie plaats.	Afdeling Beheer en Onderhoud; T-PDV
jaarlijks	Innen declaraties op basis van provinciale afspraak	Afdeling facilitaire dienstverlening; T-FIA
jaarlijks	Afstemmingsoverleg met betrokken interne collega's	Beleidsafdeling water en dijken; team beleid en strategie
zomers	Toetsen verkeersbesluit ligplaatsen Linge 2011	Afdeling Beheer en Onderhoud; T-PDV
continue	Onderhoudswerkzaamheden vanaf het water; <ul style="list-style-type: none"> - herstellen van acute schades - (laten) verwijderen van obstakels 	Afdeling Beheer en Onderhoud; T-PDV
continue	Bediening brug en sluisen; volgens het besluit bedieningstijden sluisen en bruggen	Uitbesteed via afdeling Beheer en Onderhoud; T-PDV
continue	Ontheffingverlening Keur	Afdeling Vergunningen
continue	Renovatie kunstwerken ten behoeve van vaarwegen	Afdeling Weg- en waterbouw
continue	Controle en handhaving; snelheid, diepgang, overtredingen Keur, strafrechtelijk optreden	Afdeling Handhaving
continue	Juridische ondersteuning	Afdeling Beleid en Bestuur; team juridische zaken
1x per 10 jaar	Baggeren Peilingen van de waterbodem zijn niet ouder dan 10 jaar	Afdeling weg- en waterbouw; team baggeren
2016	Heroverweging toedeling nautisch beheerder	provincie Gelderland provincie Zuid-Holland
2016	Aanpassing verkeersbesluit Linge	Afdeling Beheer en Onderhoud; T-PDV i.s.m. afdeling Vergunningen en Juridische zaken
2016	Vaarwegprofielen opnemen in de legger	Beleidsafdeling water en dijken; team geodata en monitoring
2016	Opstellen protocol scheepvaartstremming	Afdeling Beheer en Onderhoud; T-PDV i.s.m. Team communicatie en calamiteiten
2016	Onderzoek bediening op afstand objecten	Beleidsafdeling water en dijken; T-

	Alblasserwaard / Vijfheerenlanden	BST, Afdeling Beheer en Onderhoud; T-PDV, Afdeling Technische Projecten; T-RTP,
2017	Uitwerken privaatrechtelijke deel van het Eigendommenbeleid voor de ligplaatsen	Afdeling facilitaire dienstverlening; T-GZK
2020	Evaluatie normkosten Zuid-Holland	provincie Zuid-Holland met ingele-gen waterschappen
2020	Up date nota vaarwegbeheer	Beleidsafdeling water en dijken; team beleid en strategie

10 Bijlage 1

Kaartgegevens van Kadaster (deels) en de Provincie (deels) en de Gemeente (deels)

	Legenda: vaarwegbeheer Provincie Gelderland Provincie Zuid Holland Waterschap Rivierland Geen vaarwegfunctie		VAARWEGEN		
			Getekend: EZ	Vaarwegbeheer	
Datum: 11-11-2015		Schaal: 1:185.000	Formaat: A4		

Wanneer bij de samenstelling van deze kaart de geprojecteerde grond is bereikt, kan Waterschap Rivierland niet aansprakelijk zijn voor schade van welke aard ook voortvloeiende uit het gebruik van de informatie van deze kaart. Waterschap Rivierland aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade (van welke aard ook) voortvloeiende uit het gebruik van de informatie van deze kaart.